

"KELEIVIS"

PARANKLAUSIAS DARBO ŽMONIŲ
LAIFRAŠTIS, LEIDŽIAMAS
J. G. GEGUŽIS ir DRAUG.
BOSTON, MASS.

KAINA METAMS:

Amerikoje \$1.50
Kitose šalyse (užrubežiuose) 1.75

PUSEI METŲ:

Amerikoje 75 c.
Kitose šalyse \$1.00

Kreipiantis su kokiais nors reikalais
"KELEIVIO" redakcijai arba užsimokant
už laikraštį, visados reikia teip adresuoti:

"KELEIVIS"

28 Broadway, S. BOSTON, MASS.

"KELEIVIS"

LITHUANIAN WEEKLY

— published by —

J. G. GEGUŽIS & CO.

every Thursday in BOSTON, MASS.

Represents over 4,000 Lithuanians in the
city of Boston, 50,000 in New England
and about 400,000 in United States.

The best Advertising Medium. Executes
all kinds of Job and Book Printing.

Translating and Printing in all Mo-
dern Languages.

All Communications should be addressed:

"KELEIVIS"

28 Broadway, S. BOSTON, MASS.

No. 32

Telephone No.
So. Boston 756-5

Boston, Mass., 11 Rugpjūčio [August] 1910 m.

Telephone:
So. Boston 756-5

Metas VI.

ENTERED AS SECOND-CLASS MATTER FEBRUARY 23, 1905, AT THE POST OFFICE AT BOSTON, MASS., UNDER "ACT OF CONGRESS OF MARCH 3, 1879."

VISOKIOS ŽINIOS

IŠ RUSIJOS.

Didelė, bet liudna iškilmė Rygoj.

Liepos 16, 17 ir 18 d. Rygoje buvo labai didelė iškilmė paminėjimui 200 metų nuo prijungimo Rygos ir visos Pabaltijos krašto prie Rusijos. Ant tos intencijos carui Petriui I-jam, kuris tą kraštą užkariavo, buvo atidengta paminklas. Prie atidengimo paminklo buvo ir pats caras Mikalojus.

Iškilmė buvo nepaprastai didelė ir ne kuriems graži, tik ne latviams—to krašto gyventojams. Latvių ne daug ir dalyvavo. Latviams čia nėra ko džiaugtis; priešingai, paminėjimas Latvijos prijungimo prie Rusijos, kiekvieną kartą primena kar tuves ir skrajojantius kareivių būrius "penktaisiais" metais; primena gaisrus ir sunaikinimą, kuriuos platino po visą kraštą caro budeliai; primena, kaip buvo šaudami ir kariai tikrieji Latvijos sunus—ir šiandien Rygoj, "aip sakant, pačioje Latvijos širdij statoma paminklas to krašto pavergėjui; šiandien atvažiuoja čion niekas caras, vardan kurio neseniai Rygos gatvėmis tekejo nekalts latvių kraujas; vardan kurio da ir šiandien girdėtis per kalėjimų sienas kankinamų latvių vaičiojimas...

Caro užkariautojo paminklas nepadarys latvių prilaikymui Rusijai; jis tik artins jų akis ir kurstys jų širdyse didesnę neapykantą.

Paprastos naujienos.

Nuteista nužudyti 3 žmonės, o nužudyti 2. Nubauta 5 laikraščiai 1300 rb. ne skaitant nuteisimų kalėjimui redaktorių už senesnius "prasizengimus". Uždengta Lenkijoj 6 apšviesto draugijos, Peterburge 1, ir Kieve uždengta vieša skaitykla. Didesnės kratos ir areštai buvo Maskvoj ir Lenkijos kaikiuriose miestuose. Intendantų už vagystės ir kyšių ėmimą naujai patraukti teismam Odesoj 36 ir Peterburge 4. Bet tuo tarpu tos visos senatorių revizijos pasibaigia; rudenį vėl prasidėsia. Užtat rengiama tuoj daryti revizijas visuose Rusijos vienuolynuose (klostoriuose). Mat ir ten pastaraisiais laikais patėmyta labai daug suktybių ir surinktų "Dievo garbei" pinigų sunaudojamų "žemiškiems" vienuolynų "tėvų" reikalams.

Laukiama amnistijos.

1913 m., t. y. už trijų metų sueina lygiai 300 metų, kaip Rusijos carai buna iš vienos Romanovų giminės. Paminėjimui tų sukaktuvių tarp kito-ko, žadama duoti plati amnistija, t. y. paleisti iš kalėjimų už įvairius prasi-

kalimus. Ypač žadama atkreipti akis į politiškuosius prasikaltėlius iš "laisvės metų."

Rusų-Japonų sutartis.

Nors jau keli metai kaip pasibaigė rusų-japonų karė, bet užtikrinimo, kad viena gražią dieną tos dvi valstybės už koki menkniekį vėl neims peštis, vis nebuvo. Bet štai neseniai buvo apskelbta Rusijos su Japonija sutartis. Tarp daugelio kitų dalykų toj sąkalboj yra, kad nuo šiol Koreja liekasi tik Japonijos globoj (ligšiol ir Rusija pretenduoja turėti), taipgi, jeigu prisieitų "ginti Mandžuriją," tai viena kitai turi padėti. Šita sutartis plačiame pasaulyje sukėlė labai daug kalbų. Mat ta sutartis beveik panaikinama Korėjos nepriklausomybės, nes kol "globėjo" Korėją ir Rusija, tai visgi, bent is pavydo viena kitai, negalėjo nei Rusija nei Japonija per daug listi į naminis Korėjos reikalus. Dabar gi likusi "globėja" viena Japonija, žinoma, darys, kaip jai patiks. Bet pasaulio galionus daugiausia užima kitas sutarties punktas—apie Mandžuriją. Mat ligšiol nors viena pusė Mandžurijos "globėja" Rusija, kita Japonija, bet pati Mandžurija visgi neva priguli Kynams. Beto, pagal senovės sutartis, Mandžurijoj gali liuosai pirkliauti viso pasaulio pirkliai. Dabargi Rusija su Japonija pasizadėjusios "Mandžurijos reikaluose viena kitai padėti," kaip ir užniek visai laiko Kynus ir senovės sutartis apie liuosą pirklybą. Kynai ta sutarčia labai nesotūs ir garsina, kad nors Rusija ir Japonija padės viena kitai, bet jie "savo" tiesų irgi ne leis mindžioti. Bet ypač, kiek girdėti, šia Rusų-Japonų sutarčia nesotūs vokiečiai. Mat, kol Rusija su Japonija kaip ir snairavosi, tai Vokietija iš to tik pelnydavo, ir kur tik galėdavo, tai Rusiją priverždavo (atsiminim muius). Dabar-gi jau Rusija, jei tik mokės, tai galės drąsiau savo reikalus užstoti prieš vokiečius, nes ne reikės taip bijoti japonų.

Kankintojai prieš teisimą.

Tomsk. — Semipalatinske teismas greit pradės nagrinėti pagarsėjusią bylą apie nežmoniška kankinimą areštuotojų. Kaltinama policmeisteris Karamisevas, slapstosios policijos skyriaus viršininkas, 4 tvarkos prižiūrėtojai ir 10 policistų. Nukentėjusių ir visokių budais kankintų—9 žmonės. Slapstosios policijos skyriaus viršininkas buvo pabėgęs, bet pagautas Ufoje ir paliosuotas už 1,000 rub.

Streikas.

Ekaterinoslavas. — Ganto geležies fabrike sustreikavo daugiau 1,000 darbininkų. Daugeliu skyrų darbai sustabdyta. Darbininkai reikalauja didesnių algų, kuriuos paskutiniuoju laiku liko sumažintos iki minimumo.

ŽINIOS IŠ VISUR.

Slavų susivažiavimas.

Seniai jau kaikiurie slavų "patriotai" svajoja apie bendrą visų slavų sąjungą "atsispyrimui prieš vokiečius." Bet visi taip tartant, "toliau manantis" žmonės juokias iš tokių svajonių. Tiesa—sako jie—taip pas lenkus, taip pas rusus, taip pas čekus, slavėnus, serbus, chorvatus ir kt. teka gyslose vienodas slaviskasis kraujas. Bet kokia šiandien gali tarp tų tautų būti vienybė, jeigu kiekvienų "vodovai" tik ir žiuri, kaip čia kitus po savo sparnu paglemžus. Vienok kai kurie čekai, rusai ir lenkai anais metais padarė Pragoj suvažiavimą, kur nusprendė vietintis ant "naujų pamatų": lygybės, brolybės, vieni kitų kalbos, papročių gerbimo ir t. t. Dabar gi vėl toki susivažiavimą įtaisė Sofijoj—Bulgarijos sostipilyj. Čia dalyvavo serbai, čekai, slovėnai, chorvatai, taipgi kai kurie rusai ir lenkai. Bet čia dar kartą pasirodė, jog galingųjų su negalingais vienybė negalima, nes kaip tik užeidavo kalba apie Rusijos lenkų teises, tai dalyvavusieji susivažiavime rusai dešinieji (Bobrinskis), tuoj imdavo rėkti, niurnėti, galų gale visai išėjo. Abnelai per šį slavų susivažiavimą daug prikalbėta ir vynu daug išgerta, bet daugiau nieko nebuvo.

Paminėtinas dar vienas dalykas. Slavų susivažiavimo komitetas kvietė tan susivažiavimą ir garsųj rusų rašytoją ir galvoją L. Tolstojų. Bet L. Tolst. atsakė, kad jis dalyvautų tik tokiame susivažiavime, kur susivažiavusieji stengtų padaryti visų žmonių brolybę. Tokiam gi suvažiavimui, kaip šis, kur giminingos tautos nori susivienyti tik dėlto, kad spirtis prieš kitas negiminingas tautas ir jas pavergti, jis nepritarias ir nedalyvaušias.

Kova su kunigija.

Madridas, Ispanija. — Ilgai kunigija šeimininkavo Ispanijoj, ilgai turėjo pridenę juodais sparnais žmonių akis, bet visatoj viskas mainosi ir praeina, taip pat peršimainė ir Ispanijoj aplinkybės. Žmonėms jau nusibodo kvėpuoti duslia Romos atmosfera; jų protas jau peraugo tuščias, ant vėjo paretmas tikybines dogmas ir jie nutarė nusikratyti viduramžių pelėsius. Įkvėpta i ispanų širdis Ferrer'o laisvoji dvasia neužgeso sykiu su Ferrer'o nužudymu. Žmonės dabar jau pradeda nebetikėti, kad Ferrer'as nužudytas. Kaip laikraščiai praneša, Ispanijoj visur kalbama, kad Ferrer yra gyvas—taip drūčiai įsigyveno žmonyse jo dvasia. Kunigija, matydama taip nemalonų sau apsireikimą, neriasi iš

kailio, griebiasi paskutinių įmonių, bet tuomi tik daugiau sukelia prieš save prieštą. Juk nėra mažiausios abejonės, kad Ferrer'as buvo nužudytas per intrigas Vatikano, o šiandien tą patį ginklą, nuo kurio krito Ferrer'as, valdžia atkreipė prieš patį Vatikaną.

Pereitoj sąvaitej po San Sebastian miestą pasklydo kunigų atsisaukimai, raginant žmones prie demonstracijų, kuri turėjo atsitikti per teitoj nedėlioj. Per tą demonstraciją kunigai manė išreikšti protestą prieš valdžią ir tuose atsisaukimuose tikrai kunigiskai ją iškoliojo. Už apšmeižimą valdžios premieras Canalejas prisakė pasirašiusius po tais atsisaukimais suimti, o j San Sebastian miestą iš aplinkui sutrauktą kariūmenę, kad pasirodžius katalikų demonstracijai, tuojaus ją užgnaužti.

Žinoma, Ispanijoj daug datsamsaus elemento, tarp kurio kunigija galės da keliatų metų varyti savo propagandą ir kurstyti jį prieš besiplatančią laisvąją dvasią, bet kad dienos jos jau baltik, tai daugiau negu aisku.

Didina oro laivyną.

Paryžius. — Karės ministerija apturėjo da du kariskų orlaivų, už kuriuos užmokėjo \$52,000.

Turkija perka senus laivus.

Berlynas. — Atėjo čia žinia, jog Džavid Bei, Turkijos finansų ministeris, atvažiuos į Berlyną atpirkti nuo vokiečių senus kariskus laivus, kurie jau stovi išbrokuoti nuo 1889 metų. Kaip turkams bus ir tokie geri.

Ispanijos karalius sužeistas.

Cowes, Anglija. — Pereitoj sąvaitej čia atsisbuvo yachtų lenktynės. Laik lenktynių užėjęs smarkus vėjas nulaužė yachto stiebą ir Ispanijos karalius Alfonsas per plauką tik išliko gyvas.

Ispanijos valdžia suėmė ginklus.

Madridas. — Bilbaos valdžia suėmė čia laivą, ant kurio buvo vežama i San Sebastian 6,000 šautuvų. Valdžia spėja, kad tie ginklai buvo skiriami demonstracijoms mierui, kurią pereitoj nedėlioj norėjo surengti klerikalai.

Mušis Persijos sostinėj.

Teheranas. — Tarp valdiškos kariūmenės ir tautiskai-militariškos sąjungos pereitoj nedėlioj iškilo mušis. Valdžia norėjo, kad militariska sąjunga atiduotų savo ginklus, o atsisakius jai tą padaryti panaudojo spēką. Susirėmime užmušta 40 žmonių.

Ispanija siunčia Esperantos delegatą.

Madridas. — I esperantistų kongresą, kuris įvyks rugpjūčio 14 d. Washington, valdžia paskyrė savo atstovu Jose Perogordo Camacho, artilerijos kapitoną.

IS AMERIKOS.

Orlaivininkų Susivažiavimas.

Visos šalys šiandien rupinasi pagerinimu orlaivų ir pritaikymu jų kariskiams reikalams. Anglija turi jau oro laivyną apgynimui sausžemio armijos ir jurių laivyno. Vokietija turi da geresnius orlaivus, negu Anglija, o francuzas neseniai perlėkė Angliškąj kanalą ir vėl laimingai per jį sugrįžo. Reiskia jis galėtų sunaikinti ant jurių kiekvieną laivyną, mesdamas iš viršaus bombas. Tas spiria ir kitas šalys tokius orlaivus turėti, kad kare ištikus apginti ant jurių laivyną, ant kurio priešas gali užpulti iš viršaus.

Tas pats pradėjo rūpėti ir Amerikos patriotams. Štai Harvardo universitetas surengia orlaivininkų susivažiavimą, kuris prasidės rugšėjo 3 d. ir trauksis iki rugšėjo 13 d. Svarbiausiu susivažiavimo tikslu bus bombų metimas. Tas atsisbuos ant Soldier's Fields, netoli nuo Bostono. Vadinas, bus bandoma, kaip geriausiai iškilius i padanges paleisti i priešą bombą. Kas geriausiai tame atsižymės, tas gaus \$5,000 dovanų. Orlaivininkų užduotis—iškilti kuoaugščiausiai, kad jų negalėtų pasiekti kanuolių šuviai, ir kuodaugiausiai pataikyt bombų tikslą.

Kareiviai užnuodinti alkoholiu.

Provincetown. — Keliolika jurininkų užnuodijo čia degtine, kurioj buvo primaišyta medinio alkoholioaus. Pardavėjai tos degtinės tapo areštuoti ir patraukti po teismu.

Nuo nekurio laiko jureiviai pargrįždavo vakare iš miestelio taip susirge, kad daugelį iš jų reikėjo imti į ligonbutį. Išsiaiškino, kad jie yra užnuodinti mediniu alkoholiu. Laivo oficialiai pareikalavo, kad policija surastų, kas tokią degtinę pardavinėja. Policija atsisakė. Tuomet oficialiai padarė kratą patį ir atrado pas vieną "biznierį" 35 kvortas degtinės su mediniu alkoholiu. Pardavėjams bus riestai.

Nusišovė dėl meilės.

South Framingham, Mass. — Panedėlį nusišovė čia viešbutijje Gamaliel Bradford, jaunas vaikinasis ir turtingų tėvų sunus. Jaunas Bradford įsimylėjo i Miss E. Corcoran, 10 metų vyresnę už jį, ir sakė, kad be jos negalys gyventi.

"Veltui," atsakė mergina, "aš negaliu už tavęs tekėti. Aš myliu J. Kelly ir seredoju bus mūsų vestuvės."

"Tokiū budu su manim jau visas pabaigta. Tuojau einu i viešbutį ir padarysiu sau galą."

Ištars tuos žodžius vaiki-

nas pabalo, pakėlė prieš ją skrybėlę ir atsitolino.

Jis nuėjo i Kendall viešbutį, pasiėmė kambarį ir tuoj pasigisdo keturi šuviai. Kada atbėgo tarnai, Bradford gulėjo jau su ištašytom smegenimi.

Orlaivių įrankiu moterių agitacijos.

Lawrence, Mass. — Šioj sąvaitej atsidarė čia Massachusetts moterių sufražiščių susivažiavimas, i kurį pribuvo 3 delegatės ir iš Anglijos, kurios padarė daug originališkų sumanymų. Sulyg jų iniciativos, likos pagaminatas balionas, kuris kasdieną pasikelia i orą ir Lawrence'o miestą užpila atsisaukimais, reikalaujančiais moterims balsavimo teisių.

Bepročio darbas.

Waterbury, Conn. — Tulas Patriek J. Creavan gavo tokio turinio laiską: "Išsibrauktyk iš mano namo, nes kitaip aš tave iškepsiu. Laukan! Laukan! Aš įlisiu naktį per langą." Ir rugšėjo 8 d. naktį sudegė Creavano namai.

Norejo matyt Taftą, likos suareštuota.

Provincetown, Mass. — Vienplaukė, paprastai apsiengus ir su vainiku rankoj, jauna moteris skubiai plakėsi per minią prie Tafto laike pašventinimo išeivių paminklo. Prie pat Tafto šono dektetyvai ją suėmė.

"Ponas prezidentė! ponas prezidentė!" šaukė sumtoji. "Aš atstovauju merginas darbininkes ir nuo jų atnešu jums vainiką."

Ir moteris susmuko ant žemės. Bet prezidentas tęsė savo kalbą toliau, visai neatkreipdamas atidos i tai.

Užpuolimas ant aukso vežėjo.

Silver City, N. M. — Apie tris mylias atstu nuo čia gauja ginkluotų plėšikų užpuolė kalnuose ant aukso vežėjo Jose Dominquez, nušovė jį ir pagriebė 12 štangų aukso ir kelis šmotus sidabro, apie \$18,000 vertės, pabėgo.

Peršovė New Yorko majorą.

New York, rugp. 9 d. — Šiandien mirtinai liko peršautas William J. Gaynor, New Yorko majoras, kuomet jis ėjo ant laivo "Kaiser Wilhelm der Grosse," važiuot Europon ant vakacijų.

Šovėju yra J.J. Gallagher, paliosuotas nuo miesto darbo darbininkas.

Užmušta 14 žmonių.

San Francisco, Cal., rugp. 9 d. — Susikūle pasazierinis traukinis. 14 žmonių užmušta ir daug sužeista.

\$5,000 už žmogžudį.

Cleveland, Ohio, rugp. 9 d. — Draugai ir pažįstami advokato W. L. Rice'o, kuris pereitoj pėtnyčioj grįžtant namo ant gatvės likos subadytas, sušaudytas ir tuojaus mirė, paskyrė \$5,000 dovanų tam, kas išduos žmogžudį.

IŠ LIETUVOS

Čekiške. (Kauno pav.). Anksti rytą 28 birželio pro Čekiškę pravažiavo didelė partija išeivių nuo Janavos, išviso arti 30 žmonių. Kažkas apie tai pranešė urednikui, kursai paėmęs kelis vyrus sau i pagelbą, nusivijo paskui. Išeiviai buvo apsiestoje ant Dubijos kalno Besmerčių kaimo daržinėje, stovinčioje atskirai viduryj lauko. Pajutę atsivejant uredniką, išeiviai išsislapstė, kur kas galėjo, daugiausiai po rūgius. Bet vieno neišken-tėta ir iškista iš rūgių galva. Urednikas tuoj pastebėjo ir puolė i rūgius, iš kur i visas šalis pradėjo bėgti pasislėpėliai. Iš išgaščio (urednikas dar iššovė i orą dėl didesnės baimės) puolė kas kur galėjo; daugybė puolė i Dubisą, žymiai pakilusią dėl nuolatinų lietu. Viena mergaitė 18 metų vardu Juzefa Antulevič (Viln. gub.) prigėrė. Daugybė žmonių 30 birželio atlydėjo ją i Čekiškę. Dar kelios moteris sumitos. Štai tau ir Amerika.

Pusbajoris.

Luokėj. (Šiaulių pav.) liepos 1 d. vakare vienuoliktai valandai pasibaigus užsidedę grįtelninko Zyko kutelė. Sudėgė 3 gyvenamos ir 3 negyvenamos triobos. Nuostolių padaryta i keletą tukstančių. Prie gaisro gesinimo daugiausia atsižymėjo žydėliai, o iš mūsų žmonių dauguma atėjo tik pasiildyti ir pažiūrėti. Gaisras buk kilęs iš to, kad kokie tai elgetos, keliaujanti Kalvarijon, užkrėtė su pyptiu ar pipirosu.

Saločiai. (Pan. pav.). Saločiečiai 1909 m. gavo leidimą įsteigti "Gaisrininkų Draugiją," bet ligšiol nieko dar nėra pradėta. Balandžio 21 d. š. m. sudegė dviejų ukininkų klijimai. Tada žydai sudegė 150 rublių ir ragino visus aukauti pinigus pirkimui įrankių, kad gaisrui ištikus būtų kuomi gesinti. Bet žmonės prie to neprisidėjo, nes juos "Dievas gelbės." Bet gegužio 28 d. kilo antrą syk gaisras: žydai rėkia "Gvahlj; žmonės griebiasi už savųjų įrankių: vieni su "Agotos duona" kiti su "Brigidos vandiniu," klebonas su kryžium puolė gesinti, manydami, kad gaisrą suturės. Bet nieko negelbėjo. Per tris valandas suplėškėjo 44 triobos, su gyvuliais ir visokiomis gėrybėmis. Laikas būtų nors dabar saločiečiams pradėti ką nors veikti su savo draugija ir aukauti pinigus įrankių įsitaisymui gaisrui gesinti, nes aiskiai matome, kad ne Agotos duona nei Brigidos vanduo, nei kryžius gaisro neužgesina.

Trumpa.

(B "Liet. Uk.")

Skaitytojų atydai

Meldžiame visų "Keleivio" skaitytojų, kurių prenumerata pasibaigė atnaujinti. kitaip busime priversti laikraštį sulaukyti.

"Keleivio" Administracija.

Pasikalbėjimas vaikio su Tėvu.

—Gerą dieną, tėve! Ar i Valparaiso universitetą da nevažiuoji?

—Buvau jau pasirengęs, vaikel, bet gavau žinią, kad dabar visi profesoriai išvažinę ant vakacijos į girias ir universitetas stovi uždarytas.

—Tai ką tu dabar darysi?

—Lauksiu rudens. Bet kaip tu, vaikel, manai, ar iš manęs bus geras daktaras?

—Aš abejoju.

—Kodėl?

—Per senas esi.

—Tas nieko nekenkia; geriau mokslą suprasiu. Man rodos, jog daktarystė tai atskančiausi man profesija, nes pašėlusį palinkimą prie to turiu. Da Lietuvoj būdamas daug žolių žinojau ir ne vienam priemetį išvariau. Taigi daug mokslo man nė nereikia; turiu tik lotiniškai išmokyti visų žolių vardus, kad receptą galėčiau parašyti.

—Ne taip yra, tėve, kaip tau rodos. Žolių pažinimas tik ukininkui reikalingas, bet ne daktarui. Daktaras turi žinoti žmogaus kūno sudėjimą, o ne žolės. Kad žmogų išgydyt, reikia pirma iširti kas jam kenkia, o kaip tu iširti, jeigu nežinai, ar žmogus turi krutinę plaučius, ar skilvių?

—Tu, vaikel, su manim nesiginėk. Tu remiesi tik ant knygu, o pats nieko nežinai.

—Juk mokslą iš knygų tik ir galima pasiimti. Pats žmogus negali visko iširti. Kaip pasaulis yra senas, niekas profesorium da neužgimė; kiekvienas mokslininkas turėjo mokintis nuo kitų, o paskui pats dalykus tirinėjo ir ką atrado naujo, tuojaus aprašė. Todėl ant mokslininkų knygų mes ir turim remtis. Paimkim pavyzdžiui žmogaus kūną, daleiskim, kad ir tavo: aš nekuomet nesusu matau tavo vidurių, o vienok galiu be apsirikimo pasakyti, ką tu juose turi ir kur kas randasi.

—Visviena aš tau netikiu, vaikel. Tu visuomet man meluoji. Aš iš patirimo žinau, kad žolėmis geriausiai gali žmogų išgydyt. Stamburių Jonui, atsimenu, ir paskutinį patėpimą kunigas buvo jau davęs, o kaip tik daviau susutinęs virkščių su apyniais ir pasveiko.

—Jeigu jis pasveiko, tai reiškia, kad liga nebuvo pavojinga ir jis lygiai taip pat būtų pasveikęs be tavo apynių. Žolėmis tu greičiau gali žmogų nuuodyt, negu išgydyt. Daleiskim, ligoniu būtinai reikia paluosiuoti vidurius, o tu duosi tokių žolių, kad jie da daugiau sukietais—ir jis turės mirt.

—O gal ir tavo tiesa. Bet jeigu aš pasimokinsiu, tai ir apie tokius dalykus žinosiu. —Bet daktaru tu vistiek nebusi. Reikėjo apie tai pamislyt apie 20 metų atgal, o dabar jau pėvelu, tėve.

—Reikėjo, bet kol jaunas buvau, tai tik mergos buvo galvoj, apie mokslą nė nepamislėjau.

Nepasaukti veikėjai.

Nepasauktais veikėjais vadinam tuos, kurie visai nekviesi ateina siulyti visuomenei savo patarnavimus, persistato karštais tėvynės mylėtojais, pasišventusiais tautos veikėjais ir atsidavusiais jos apginei.

Iš tikrųjų gi tokie veikėjai yra ne kas kitas, kaip tik gudrus biznierių ir prisidengę tautos vardu ateina pas visuomenę tik pasipelninti, o ne veikti jos labui. Iš jų darbų vargiai kada visuomenei gali turėti naudą.

Da metai nepraėjo ir visi gerai atsimena, kaip „tautiški“ laikraščiai, entuzijazmo apimti, būbnyte būbnyje apie sumanytą kun. J. Žilinskio statistiką. Iš šalies žiūrint į tuos entuzijistus tik juokas ėmė, nes gerai žinoma, kad tai darbas daugiau pajėgų reikalaujantis, negu lietuviai gali jam pašvesti, bet niekas į tai atidos neatkreipė, užteko pasakyti, kad „tautos gerovė to reikalauja“ ir niekas to vaikisko sumanymo kritikuoti nedrįso, o p. Gabrys, kaip tautiškų darbų specialistas, parašė net ir pamokinimą, kaip „tokia statistika turi būti daroma. Nors tame pamokinyje apart reklamos nieko daugiau nebuvo, bet autorius taip gražiai apvilko ją „tėvynės meile“, kad trumparegė visuomenė pamislėjo, kad iš tikrųjų čia svarbus dalykas. Ir kur tik kun. J. Žilinskis nuvažiavo rinkti statistiką, ten iš aplinkinių rinkosi lietuviai, o skaitlingi susirinkimai buvo reikalingi, nes juose buvo renkamos išleidimui p. Gabrio geografinės vadovėlio aukos.

Bet paklauskite dabar tų veikėjų, kiek yra lietuvių Amerikoje? Paklauskite, kur yra tas darbas, kuris buvo taip reikalingas mūsų „tautos gerovei“,—kur statistika? Nėra jos. Kiek aukų surinkta vadovėlių išleidimui, jus taipgi nežinot. Veikėjai, matomai, pailso ant „tautiškos dirvos“ besidarbuodami ir viskas nutilo... Bet nenusimink, visuomenė, jie tavęs neužmirš; jie žino, kad „tautiškiems“ reikalingi dolerių nesigali; jie dabar išisi Europoj, kur citrinos žydi ir plenuoja naują tautišką darbą. Kaip plenas bus gatavas—ir vėl atvažiuos. O tu, visuomenė, tuotarpu rink tik dolerius!...

Dabar atsivėrė nauja dirva—tai įsteigimas Amerikoje paskolos banko išpirkimui parceluojamų dvarų Lietuvoje. Laikraštinių susivaižavimas Brooklyne plačiai apie tai svarstė, bet nieko negalėjo nutart, nes pirmą reikėjo iširti, ar Amerikos valdžia, kuri taip uoliai veda visų bankų kontrolę, leis tokią banką steigti, kuris skolinų pinigų į užrubežį. O jeigu ir leistų, tai reikia daisyti, kokiais išlygais stabs, nes panašių bankų Amerikoje, rodos, da nėra. Todėl susivaižavimas išrinko tam tikrą komisiją ir pavedė jai visą tą iširti. Bet štai atvažiavo p. Gabrys ir pamatęs laikraštinių projektą—pukšt ir šaukia jau visuomenę steigti tokį banką. Vienas kitas „patriotiskas“ atsisaukimas ir, kol laikraštiniškai viską nuodugnai išsirtis, p. Gabrys mano tapti jau bankierium.

Tokie atsisaukimai tilpo jau „Lietuvoj“ (No. 25) ir „Tėvynėj“ (No. 27). Parašyti jie tokioj „patriotiskoj“ dvasioj, kad skaitant taip ir dvokia pelėšiai, o nuo nekurio sakinių tiesiog koku darosi. Pav.: „Juodi, tamsūs—(ar juodi gali but da ir šviesūs?)—debesiai apsupo mūsų Tėvynę—Lietuvą iš visų pusių... Jau tukstančiai dešimčių mūsų šventos žemės pateko į burliukų kapu rankas... Žiauru! Siurpuliai ima manant apie tai!... Ant mūsų tėvynės kybo mirties kardas!...“ Apsvarsčius tuos išsirtimus sveiku protu, išėina nonsensas, daugiau nieko. Toliau: „Šiandien grąšinant mūsų tautai pavojus yra didesnis, negu pirm 40 metų, kuomet žiaurioji Maskolijos valdžia buvo uždraudusi mums spaudą, kuomet norėjo išplėsti mums kalbą...“ Na, ir kur čia liogika? Pagal tokią p. Gabrio nuomonę reiktų manyti, jog ne kalba, bet žemė padaro tautą, nes kuomet valdžia norėjo išplėsti mums kalbą, tai pavojus nebuvo taip didelis, kaip šiandien, kuomet neturim paskolos banko ir per tai „burliukai“ išperka mūsų „šventą“ žemę. Pasakymas ir juokingas ir paikas. Argi kas matė, kad be kalbos būtų kur tauta? Štai mes matom prūsų žemę, bet kur yra jų tauta? Ji seniai jau mirė, nes vokiečiai užslopino jų kalbą. Toks pat likimas laukė ir lietuvių, kada buvo uždrausta spauda. Paimkime dabar žydus. Jų tauta be žemės, o vienok nemiršta. Priešingai, jie kovodami su aplinkybėmis išsimokino gyventi ir šiandien augščiau kultūriškai stovi da ir už tas tautas, kurios turi savo žemę.

Jeigu to atsisaukimo tikslu būtų padaryti ką nors gero žmonėms, tai dėl gerų jų norų reiktų atleisti ir už tas nesąmones. Bet tikslas čia ne „tėvynė gelbėti“, o padaryti tarp Amerikos lietuvių „biznį“. Mes žinom, kaip p. Gabrys „myli“ savo tautą. Mes žinom, kad tai tas pats p. Gabrys, kuris pernai apgindamas Tėvynės Myletojų Draugystę išvadino per „Lietuvą“ „Vienybės Liet.“

leidėjų spangū žlybiu, o šimet tą pačią T. M. D. „nu-mylėjo“ net ant \$500! Taigi geistina būtų, kad p. Gabrys užtektų. Apie banką p. Gabrys gali nesirupint. Amerikoje yra lietuvių pirmiau už p. Gabrį atvažiavusių, yra ukėsu, pasiturinčių, pažįtančių šios šalies įstatymus ir turinčių pas visuomenę užsitikėjimą—tegu p. Gabrys jiems tą darbą palieka, o jeigu tik jis bus įkunijamas—jie įkunys.

S. Michelson.

Marių maudyne.

Daugelis žmonių važiuoja vasaros laike į marių pakraščius gydytis nuo įvairių ligų. Manoma yra, jog pats marių vanduo turi savyje gydymo pajėgas. Sunku patikėti, kad marių druskos daug persisunktingas atmainas organizme. Susideda čion daug tikrų komisijų ir pavedė jai visą tą iširti. Bet štai atvažiavo p. Gabrys ir pamatęs laikraštinių projektą—pukšt ir šaukia jau visuomenę steigti tokį banką. Vienas kitas „patriotiskas“ atsisaukimas ir, kol laikraštiniškai viską nuodugnai išsirtis, p. Gabrys mano tapti jau bankierium.

Tokie atsisaukimai tilpo jau „Lietuvoj“ (No. 25) ir „Tėvynėj“ (No. 27). Parašyti jie tokioj „patriotiskoj“ dvasioj, kad skaitant taip ir

vandenį tolei, kol jų lupos ir nagai pamėlynuoja, dantis ima kalint. Tas negerai. Kiekvienas turi eiti iš vandens, jeigu ji ima šiurpuliai. Žmonės silpno sudėjimo, lišę goti, arba toki, kurie sveiksta nuo sunkių ligų, neturėtų maudytis nesiklausę gydytojo.

Plaukiojimas vandenyje yra labai gera gimnastika, išdirba raumenis rankų ir krutinės. Bet to pat negalima pasakyti apie nardymą. Nė kartą neriant vanduo per nosis dasigauna į ausis ir nuo to paeina kataras vidurinės ausies. Vanduo įeįs į ausį išlauko užgula ausį tuomsyk, bet nėra pavojingas. Girtam maudytis tuom pavojingiau, kad greičiau įtraukia vandenį per nosį į ausis.

Sveikiausia maudytis išryto, bet mariose parankiau, kada augštas vanduo.

Labai gerai po maudynės pagulėti ant kranto, pasišildyti saulės spinduliuose. Ypač naudinga tose vietose, kur galima maudytis Adomo kostiume, kaip Bostono viešose maudynėse.

D-ras F. Matulaitis.

Ar yra gyvenimo tikslas?

(Pagal V. Nikitiną.)

Juokdarys, tur but, p. B. V. Susimildamieji, sako, kam jus jieskote gyvenimo tikslo? Juk nėra jo! Kodėl nėra? Štai kodėl: Tapytojas padarė stovylą ir ta stovyla ne jiesko gyvenimo tikslo, taip kaip ir žmogus, kuris padarė tas tautas, kurios turi savo žemę.

Nors tiesa, tokis palyginimas ir galimas padaryti, bet mes neturime užmiršti, jog gamta biskutį geresnį negu tapytojas, o žmogus biskutį geresnį negu stovyla—mukmija. Stovyla—akmuo, žmogus—kritikai manantis tvarinys. Todėl stovyla nepatvirtina žmogų, o žmogus patvirtina žmogų. Žmogus-gi viską girdi, viską mato ir ant visleidėjų spangū žlybiu, o šimet tą pačią T. M. D. „nu-mylėjo“ net ant \$500! Taigi geistina būtų, kad p. Gabrys užtektų. Apie banką p. Gabrys gali nesirupint. Amerikoje yra lietuvių pirmiau už p. Gabrį atvažiavusių, yra ukėsu, pasiturinčių, pažįtančių šios šalies įstatymus ir turinčių pas visuomenę užsitikėjimą—tegu p. Gabrys jiems tą darbą palieka, o jeigu tik jis bus įkunijamas—jie įkunys.

A. Žymontas.

Vaitojimas.

(Pagal X. S.-c.)

Dar budamas nedidelis, aš ėjau naktį gatvę; tai buvo tamsi rudens naktis.

Aš ėjau pamažu ir su dideliu atsargumu, bijodamas įklimpti į didelį purvyną. Umai girdžiu vaitojimą ir nešvarų gatvinių keiksmų; tas buvo netoli nuo manęs. Aš persigandau ir apmiriau iš baimės. Greitai aš pasukau į tą pusę, kur girdėjosi keiksmų ir didžiai sunkus vaitojimas, šaukiantis pasigailėjimo ir pagelbos. Ir ką aš pamačiau tamsioj?

Netoli nuo manęs, kelias žmonių mušė kaimietį. Jis paspraždi vaitojo ir meldė pasigailėjimo, bet paskiau nutilo...

Išgirdau balsą: „Nagi pasiklausyk,—kvėpuoja jis, ar ne?“

—Kvėpuoja,—atsako kiti.

—Tai duokit dar jam!

Ir tuojau po to pasigirdo

kasžinkokis kurčias bildėjimas, tartum muša į kasžinką minkštą. Galų-gale išsiveržė vaitojimas... Ir toks vaitojimas, kokio aš dar niekuomet nebuvau girdėjęs. Vaitojimas buvo stiprus, beveik galingas.

—A! jis dar gyvas!—pasigirdo tamsioj.—„Duokit dar jam.“

Mušikai su dar didesniu smarkumu pradėjo mušti kaimietį.

—Na, velnias su juo! Lai dvėsia!

Viskas pasibaigė, tik būvyną žingsniai. Gatviniai peštukai nuėjo. Tas atsitikimas giliai įsmego į mano sielą ir aš negaliu jo atminti be ašarų ir baimės.

Ir štai aš stoviu dabar, kaip stovėjau tuomet, mažukas ir silpnas, kad galėčiau kuom nors pagelbėti vaitojančiam kaimiečiui.

Vaitojančių žmonių daug ir be mušimo. Kad sumazinti žmonių vaitojimą—palengvinti jų kančias, reikia nemažai darbo,—nuolatinio darbo,—tokio darbo, kuris nešutų naudą tai vaitojančiai ir nuskriaustai daliai žmonių. Tą darbą aš pavadinsiu organizatyviu darbu, kuris pas mus dar jaunutis, bet jau pradeda augti ir stiprėti.

A. Žymontas.

Lietuvių bažnyčios Amerikoje.

Katalikystė prasiplatino beveik visur per kraujo praliejimą, drauge skelbdama, kad nėra išganymo kitur, kaip tik joje. Kunigai pastatė žmonių prispaudę pagelbininkais ir pradėjo kovoti prieš tikrąjį tolinęgi ir mokslą. Katalikystė per kelis šimtmečius pasauliui tiek blėdies pridarė, tiek aukų prarijo, tiek gyvasčių pradžė, bet visgi neįstengė užmerkti mokslui akių. Kad katalikystė anksčiau ar vėliau nuigrims į kapus, tame bus kalta pati kunigija. Mokslui žengiant pirmyn, kiti tarp žmonių ir susipratimas. Šiandien jau ir tamsiausias žmogelis supranta kunigų veidmainystę ir rugoja už turtų grobimą.

Pavyzdžiui paimkim lietuvių bažnyčias Amerikoje. Atsiradus čia bureliui lietuvių, kunigai seka paskui ir šlaistosi prie jų, ne dėl krikščioniškos meilės, žinoma, ne dėl religijos, bet dėl pinigų. Per keliatą metų Amerikoje priviso lietuviškų kunigų, kaip lapių pakrumėse.

Bažnyčias jie užsimanė statyti visur, kur tik apsigyveno keltas lietuviškų šeimynų. Kur tik vargšas lietuvis uždirbo dolerį, tenai tuojaus daroma kolekta, rengiami „fair'ai“ ir statoma bažnyčia. Bet nereikia manyti, kad taip renkami pinigai visi pareina ant statomų bažnyčių; kunigėliai moka juos pakreipti į savo kiauirus kišenių.

Kilant bažnyčios rentinui augstyn, ir kunigų kišeniai auga storn; bažnytėlė vienval grimsta į skolas, kunigėliai vienvalgi renka dešimtdoleres, ir taip eina per metų metus, iki galiaus „jiegamasčiai“ kišenių pripunta dešimtimis tukstančių, o parapijos skolos netik nesimažina, bet tankiai eina didyn! Dėl pinigų apskaitliavo parapijonių renka iš savo tarpo „komitetus“, kurių sparniai tačiaus ar mažai ką išmano ir prieš kunigą dvi-linki riečia, ar kunigo pirkti su juomi į vieną dūdą

pučia ir tie vargdieniai duoda nuo savęs po keliolika kailių nunerti. Iki šiam laikui nebuvo reikalo turėti daugiau, kaip dvi-tris bažnyčias Jungt. Valstijose, kaip Shenandoah, Pa., Pittsburg, Pa., New York. Šiandien gi visose pakampėse priviso bažnyčių ir koplytelių. Dar kad tos koplytėlės nors turėtų lietuvių butų pasilikusias, bet dabar mūsų kunigėliai pakibo jas vyskupams, kurie beveik visi čion atsinešė lietuvių taip, kaip maskolių vyriausybė Lietuvoje, t. y., stengiasi, kad lietuviai kuoveikiausiai susiamerikonėtų ir prapultų angliškumo vilnyse. Ir tiems tai vyskupams pavedamos mūsų bažnyčios! Kada lietuviai su laiku prabus iš miegustumo ir apsvaigimo, kada jie norės tas bažnyčias sunaudoti dėl apsvietos dalykų, tai vyskupai jiems pakis, atsi-prašant, špygas po nosių!

Kas link mokslininkų, tai mūsų kunigija—jeigu jos nors apie „sudną dieną“ prie bažnyčių galės but įrengtos—visuomet rupinsis jas palatinti pobažnytniuose sklepuose, kuomet savo klebonijas jie statydinasi ant augstesnių ir apsviestesnių vietų... Kad lietuviai išmaningesni būtų, jie ne klebonijas statytų, nes kunigas gali bent kur apsigyventi, kaip ir visi kiti pavieniai žmonės, bet mokslavietes, prie kurių laikytų mokytojus, taip, kad lietuvių vaikai išeitų ant žmonių, o ne ant „loafer'ų“, palaidunų, jeibininkų. Jeigu pradžioje žmonės neįstengtų užlaikyti gerą mokytoją, tai tegul patys kunigpalaikiai mokytojų, azuot ką jie per dienas trina si-pasienais.

Žmonės patys yra kalti, kad jų kunigai esti pasileide.

Moka jiems iš viršaus sudekotas algas, duoda už dyką rūbas, duoda naminius baldus ir gyvenamą namą. Regisi, jog iš to jau tie ponai galėtų poniškai gyventi! Bet mūsų „jiegamasčiai“ da nepasikakina tuomi visu. Įeina kolekta bažnyčioje, toji taipgi eina į kunigėlio kišenį; mokesys už šliubus, pagrabus, krikštus, mišias,—viskas sutelpa mašnon tų pačių kiauurakišenių kunigų. Nėra tos parapijėles, kur įėmimai kunigo nesiektų 250 dol., o ne retai pasiekia ir 1,000 dol ant mėnesio. Na, ir dyvjasi žmonės, ir keikia, ir dardo, kad kunigai pasileide, o patis juos ištvirkina.

Jeigu kunigas yra samdomas ant mėnesio už sudertą algą ir gauna tą algą iš iždo parapijos, tai visoki parapijonų reikalai turi buti atlikti už tą pačią algą; jeigu šiek-tiek jėgimų pasidarytų, tai pinigai turi eiti į parapijos kasą. Taip esant, parapijos turtas augtų, butų iš ko užlaikyti mokslo ir mokytojus, azuot ką dabar kunigai namus pirkinėja savo „gaspadinėms“.

Tarp lietuvių Amerikoje buvo didesnė meilė ir didesnis sutikimas, iki buvo mažiau lietuviškų bažnyčių ir lietuviškų kunigų. Dabar gi tiek jau pasėta neapykantos tarp tamsesnių lietuvių prieš apsviestesnius, prieš pirmiečius, kad nėra to suėjimo, kur nebūtų barnių tarp vieno ir kito. Ir taip, Amerikoje lietuvių bažnyčia yra ne kas kitas, kaip ardytoja tarp lietuvių sutikimo ir vienybės. Todėl kuo greičiau lietuviai savo bažnyčias pasvers į mokslo ir kitas tolygias apsvietos įrėdnes, tuo greičiau jie pasikels savo nuovargio ir nupuolimo,

kaip medegiško, taip dvasiško ir politiško.

1886 m. sukako jau 500 metų nuo to laiko, kada Lietuvoje prasiplatino krikščionybė. Šiandien jau galime matyti vaisius, kokius ji mūsų tėvynei atnešė. Viendievystė Lietuvoje įsikėrėjo ir su ja įsigyveno fanatizmas, kuris užmušė lietuvišką tautą lietuvių butų pasilikusias, bet dabar mūsų kunigėliai pakibo jas vyskupams, kurie beveik visi čion atsinešė lietuvių taip, kaip maskolių vyriausybė Lietuvoje, t. y., stengiasi, kad lietuviai kuoveikiausiai susiamerikonėtų ir prapultų angliškumo vilnyse. Ir tiems tai vyskupams pavedamos mūsų bažnyčios! Kada lietuviai su laiku prabus iš miegustumo ir apsvaigimo, kada jie norės tas bažnyčias sunaudoti dėl apsvietos dalykų, tai vyskupai jiems pakis, atsi-prašant, špygas po nosių!

A. V. Vasnelis.

KORESPONDENCIJOS

Chicago, Ill.

Lietuvių čia yra į 20,000, draugysčių įvairių įvairiausių: tautiškių, bažnytinių, kelias L.S.S. kuopų ir Lietuvių Tarptautiską Socialist Party skyrius, kuris birželio 19 d. parengė pirmą agitatyvišką pikniką; susirinko pusėtinias burelis žmonių ir visi buvo užganėdinti. T. Sideravičius paaikino susirinkusiai publikai apie darbininkų judėjimą, o p. Puskunigis labai aiškiai išguldinėjo apie darbininkų skriaudas ir ragino stoti į darbininkiską organizaciją ir sykiu kovoti prieš išnaudotojus.

Toliau vyrų choras padainavo Marselietę ir kitas pirmieviškas dainas, kurias taipogi publika priėmė su didžiausiu delfu plojimu. Po prakalbų ir dainų muzika užgriežė tarptautišką darbininkų himną—Marselietę.

Pelnas nuo to pikniko buvo užmanta apversti ant agitacijos tarpe lietuvių, bet pasirodė, kad bus da kelias dolerių nedatekliaus.

D. Motuza.

Gardner, Mass.

Yra čia L.S.S. 89 kuopa, kurios programos rodo platinant tarp žmonių apsvietą ir susipratimą. Pakol prieisiu prie dalyko, turio tiek pasakyti, kad gamtoje nieko nėra amžino, viskas turi numirti, taip ir su Gardnerio L.S.S. 89 kuopa—netrukus turės mirti.

Visas mūsų socialistų apsvietimas alaus putose. Siuo tarpu buvo vienas susirinkimas 3 liepos, ant kurio nekurie viršininkai neatėjo, nes buvo girti. Liepos 24 d. buvo kitas susirinkimas ir taipgi nekurie viršininkai nebuvo. Priežastis nebuvimo štai kokia: pas vieną buvo krikštynos; alaus buvo, kaip barščiu; riksmas buvo girdėtis net ant trečios gatvės. Policija vaikštinejo aplinkui ir laukė, kada bus vaidas.

Ant susirinkimo ir negeriaus sekėsi, nes nutarė ant „Labor Day“ padaryt balių ir alaus paimt keliatą bačkų. Aš istariu tokiems socialistams papeikimo žodi.

Vergas.

Brooklyn, N. Y.

Liepos 26 d. Tautiškojo Namo svetainėje buvo parengtos T. M. D. 3-čios kuopos vakaras.

Tvarkos vedėjas perstatė dainuotį Lietuvių Apšvietos Draugystės chorą, po vadovystė p. P. Bukšnaičio, bet iš priežasties nesusirinkusių dainininkų, jo vietoj dainavo „Mildos“ vyrų choras, po vadovystė p. L. Eremino iš East New Yorko; padainavo „Lietuva, Tėvynė mūsų“ ir

"I Tėvynę grįžt norėčiau." Po tam "Lietuvių Draugystės Choras" susirinkęs padainavo "Girūžės užia, upeliai teka" ir "Močiutė mano, širdelė mano."

Po dainų p. J. Gabrys skaitė referatą "Mušis po Gruenwald'u" ir buvo rodomi paveikslai. Po perskaitymo referato, perstatytas buvo choras "Daina," maišytų balsų, dainavo "Lietuva Tėvynė mūsų" ir "Girioj". Kadangi labai puikiai dainavo, tai buvo išauktas ir antro kartu dainuoti, ir padainavo "Ateis pavasaris." Publikos buvo pilna svetainė, kaip iš vyrų taip ir iš moterų ir užsilaikė labai tvarkoje.

Taipgi buvo padaryta kolektant ant uždengimo svetainės lėšų, ir už atpažindimą plakatu. Kada surinko aukas, tai programos vedėjas paaikšino, kad kas atliks nuo uždengimo lėšų, tai bus paskirta ant išleidimo naujinių visuomenei knygų. Aukų surinkta \$11.75.

M. Vasiliauskas.

Cambridge, Mass.

Liepos 17 d. p. K. Kazlaucko vaikų nuvežus į bažnyčią, kun. J. Krasnickas nekrikštijo dėl ypatingo nesutikimo. Tai mat, kaip mūsų kunigėlis dušes gano! Bet vietinis lenkų kunigas pakrikštijo ir penkinę gavęs da padėkavojo ir ant kito syčio užsipašė.

Kun. J. Krasnickas savo žiauriu pasielgimu taip žmonėms įsiopyko, kad su visokiais bažnytiniais reikalais važiuoja į So. Bostoną, tai čia pat į lenkų bažnyčią.

Kolektavimas pinigų ant bažnyčios pasididino; vyrai renka pinigų ant plytų, moteris — ant busimo altoriaus, merginos — ant kokio ten šventojų.

Daugumas iš to pasipiktino ir pinigų neduoda, sako: negana ką pats kunigas elgetuoja, bet ir savo apaštalus išsiuntinėja.

A. Luputis.

Montello, Mass.

Liepos 24 d. Apšvietos Draugijos buvo surengtos prakalbos. Kalbėtojų buvo L. Griktas, kuris kritikavo vietinį kunigėlį, kad tas per pamokslą liepia tik apie bažnyčią rupintis, o draudžia statyti svetainę. Kalbėtojas nurodė, kad svetainė mums daug reikalingesnė, negu bažnyčia. V. Petkunas pradejo kurstyti klausytojus, kad užklaustų kalbėtojus, ar socialistai tiki į Dievą. Bet niekas to neklaušė. Tuomet Petkunas pats užklauso. Kalbėtojas atsakė, jog socialistai nieko su tikėjimu neturi, žmogus gali tikėti į ką jis nori, socialistai į tai nesikiša. Iš to svetainę pakilo didelis triukšmas. Petkunas uždavė da keliatą panašų klausimų, o paskui priėjęs pradėjo stumti nuo pagrindų kalbėtoją, sakdamas: "Tu čia žmonėms akių nemuili!" Bet keliatas draugų prisikėlė išprašė p. Petkuną iš svetainės. Viso to triukšmo čia neaprašinsiu, nes ir taip jau montelliečiams gėda.

Bevelnis.

Bristol, Conn.

Liepos 19 d. viena lietuvių patiko čia fabrikoj nelaimė. Bedirbant ant preso iškiso ranką ir nukirto 3 pirštus. Gaila vyro, nes da jaunus vaikiną, ir mylėjo laikraščius ir knygas skaityt. Bet pats kaltas, kad skubinosi greitai dirbt.

Ignoto sunus,

Beckemeyer, Ill.

Lietuvių čia yra apie 14 šeimynų ir 25 pavieniai, ir iš jų yra susitvėrę L.S.S. ir S.L.A. kuopos. Darbai angliškose kasyklose eina neblogiau.

Liepos 17 d. buvo pas M. V. krikštynos. Svečių prisirinko jau išvakarė ir prasiūdė girtuokliavimas. Tą patį vakarą likos jau supiaustytas tulas A. B., o ant rytojaus tas pats atsitiko da ir su kitais. Labai puiku! viešas užgimė, o kitus tuojaus piau.

I. Šalinskas.

Maynard, Mass.

Darbai čia eina neblogiau, bet jei kas nori darbą gauti, tai turi užmokėti "faktorui" \$30. Čia jau tokis užvedimas.

Lietuvių čia yra 300. Nuo gegužės 1 d. atsidarė aludės, tai daugelis mūsų vyručių užmiršta dabar ir namon pareiti.

J. Dobrovolskis.

East St. Louis, Ill.

Ant 10 d. liepos buvo nutarta draugysčių apvaikšioti Žalgirio mušį. Suvažioavo daug žmonių, bet labai apsigavo, nes buvo garsinta, kad bus paroda ir prakalbos, o čia parodos visai nebuvo, o prakalbos nors ir buvo, bet nevertos nė kritikos, nes kalbėjo kun. Gadeikis ir da viešas salinukas, kuris tik gyresis, kad jis turtingas ir daugiau nieko nepasakė. Po prakalbų buvo šokiai, gėrymai, o ant galo ir muštynės.

M. D. Palčius.

LIAUDIES MOKYKLOS ĮSTATAI

Iškurtos Didžiamjame Naujorke Rugsėjo, 1909 m.

§ 1. Draugijos vardas: "Liaudies Mokykla."

§ 2. Tikslas: Skleidimas šviesos ir abelnos kultūros kėlimas lietuvių tarpe. Šis tikslas Dr-ja stengiasi vykinti:

I. a) skaitymu sistematiškų lekcijų iš įvairių mokslo, dailės, visokio meno ir pramonijos šakų;

b) skaitymu referatų ir vedimu viešų diskusijų įvairiuose dienos klausimuose, paties gyvenimo iškeliamuose;

c) įkurimu pradinio mokslo kursų suaugusiems ir priaugantiems;

d) steigimu knygynėlių ir viešų skaityklų;

e) organizavimu dramatiškų kuopų, dainininkų chorų, rengimų spektaklių, koncertų ir šiaip jau padoraus patilksminimo vakarų.

II. Liaudies Mokykla savo veiklumą tiesia ir į kitas lietuvių kolonijas. Ji stengiasi visur, kur tik pasiekiamas:

a) organizuoti šviesesnį lietuvių-iseivių gaivalą į tam tikrus šviesos platintojų ratalius, kuries toliaus patįs varo kultūros darbą toje apylinkėje;

b) apylinkėse, kur dvasiškų jėgų stoka, Liaudies Mokykla sulgy savo išgalėjimu siuntinėja iš savęs ar iš kitų artimesniųjų vietų prelegentus, pagaliaus sutaisytas viešam skaitymui lekcijas ar referatus.

Šanariai.

§ 3. Liaudies Mokyklos šanarių gali būti, be gimties skirtumo, kiekvienas prasišvietęs asmuo, sutinkąs su Draugijos tikslu ir norįs aktyviai prisidėti prie jos uždavinių vykinimo.

§ 4. Kandidatai į šanarius turi būti rekomenduojami dviejų L. M-klos narių. Jie priimama slapto balsavimu.

§ 5. Teisės visų šanarių lygios.

§ 6. Kiekvieno šanario doris priedermė prisirengti į metus nors viena vieša paskaita.

§ 7. Šanariai moka L. M-klos išdan mėnesinių įnašų sulgy jos Visuotinių Susirinkimų nutarimus.

§ 8. Šanaris nesilankęs per šešis mėnesius į Dr-jos susirinkimus ir aktyviškai nepriširdas Liaudies Mokyklos kultūristame darbe, skaitoma savo noru ir Draugijos išstojusiu.

§ 9. Paprastieji L. M-klos posėdžiai laikoma syki į mēnesį; prisijęsus reikalui sušaukiama nepaprastai susirinkimas.

§ 10. Posėdis skaitoma tiesotais atvykus vienam trečdaliui narių.

Turtas.

§ 11. Liaudies Mokyklos turtas susideda:

a) iš mėnesinių šanarių įnašų; b) pelno iš įvairių Dr-jos parengiamų susirinkimų, vakarų, spektaklių, etc.; c) dovanų.

§ 12. Turtas apverčiama: samdai butų susirinkimams ir vakarams; knygynų steigimui; persisijūdimui įvairių lietuviškų ir svetimomis — sulgy reikalų — kalbomis perijodiskų raštų skaityklon, — ir abelnai pridengimui visokių išlaidų, kurie tik L. M-klos kultūristame darbe pasidaro.

Organizacija.

§ 13. Pildomuoju Draugijos organu yra jos Valdyba, renkama vieniems metams ir susidedanti iš a) Pirmininko, b) Raštininko-Izdininko, c) Knygininko ir d) dviejų Literatiskojo Komiteto šanarių.

§ 14. Viršiausioji L. M-klos įstaiga yra jos narių Visuotinė Susirinkimas.

§ 15. Visuotinajį Susirinkimą sušaukia Valdyba syki į metus, pasibaigus paskaitų sezonui, ne vėliau gegužės 15 dienos.

§ 16. Pakvietimą Visuotinai Susirinkimam Valdyba išsiuntinėja visiems nariams ne vėliau dviejų savaitių prieš jo atidarymą.

§ 17. Visuotinė Susirinkimas:

a) išklauso Draugijos Pirmininko pranešimo apie L. M-klos veiklumą prabėgusiais metais;

b) nusikuria revizijos Komisiją peržiūrėjimui Dr-jos turtui;

c) perkrato Valdybos ir Komisijų veikimus;

d) peržiūri ir patvirtina Dr-jos įplaukų ir išlaidų apyskaitą už prabėgusiuosius metus;

e) perrenka Dr-jos Valdybą sekamiems metams;

f) nubraizo Liaudies Mokyklos darbų projektą sekamiems metams.

§ 18. Visuotinio Susirinkimo nutarimai atliekama slapto balsavimu.

§ 19. Visuotinio Susirinkimo posėdžiai tiesoti dalyvaujant juose vienam trečdaliui visų Dr-jos narių — išskiriant tarimuose apie Dr-jos likvidaciją (§21).

§ 20. Šie įstatai gali būti, sulgy reikalui, Visuotinių Susirinkimų taisymsi ir papildomai, neličiant vienok patį L. M-klos pagrindų, apskelbtų jos Tiksluose (§ 2, I, II).

§ 21. Draugiją gali uždengti tik Visuotinė Susirinkimas dalyvaujant jame ne mažiau dviejų trečdalių visų Dr-jos narių ir tinkant ant to nemažiaus dviem trečdaliu visų Visuot. S-me dalyvaujančiųjų.

Šitas paveikslėlis parodo, kaip Visogalis Doleris priverčia žmogų vargti, kol jis jį pagaus. Doleris ritasi sau tolyn, o žmogus bėga paskui jį per kalnus ir uolas ir jis bėgs per visą savo gyvenimą.

§ 22. Įvykus Liaudies Mokyklos reikalų likvidavimui, visas jos turtas turi būti pamestas Lietuvių Mokslo Draugijai Vilniuje.

(Talpina pagal prašymo p. J. O. Širvydo).

KLAUSIMAI IR ATSAKYMAI

Garbi Redakcija!

Skaitydamas knygą "Mokslas apie žemę ir kitus svietus" radau pasakytą, jog kiekvienas daiktas traukia prie savęs kitus daiktus ir ir didesnių daiktų didesnį pritraukimo pajėgą. Toliau gi pasakytą: jeigu žemė netrauktų prie savęs to, kas tik ant jos randasi, tai visi daiktai būtų suklibę vienas prie kito.

Meldžiu paaiškinti, kodėl jie būtų suklibę?

F. Simontas.

Atsakymas:

Masa, iš kurios susideda mūsų žemė ir visi daiktai, vadinasi medega. Mokslas atrado, jog ta medega susideda iš mažų, mažų, molekulis vadinamų dalelių.

Taipgi patėmyta, jog tose molekulose randasi pritraukimo pajėgą. Iš tos priežasties mūsų žemės molekulų taip drūčiai tarp savęs yra susirišę, kad padaro vieną didelį kūną ir tiek jame pritraukimo pajėgos, kad visi mažesni daiktai yra traukte pritraukti prie jos paviršiaus ir todėl jie, kaip mažesni ir mažiau turi pritraukimo pajėgos, negali prisitarti vienas prie kito, o pasiduoda didesnei pajėgai. Bet jeigu žemė nelaikytų jų prie savęs, tai suprantamas dalykas, kad jie suliptų visi į krūvą.

Garbi Redakcija!

Malonėkit paaiškinti, ar ištikrųjų yra buvę miestai Sodoma, Gomora ir kiti, kuriuos buk tai Dievas sunaikinęs už žmonių ištvirkimą? Jei buvo, tai kur ta vieta dabar yra?

Senas Kudikis.

Atsakymas:

Miestai Sodoma, Gomorra, Admah ir Zeboim buvo Palestinoje, į pietus nuo Jeruzalėmo. Jie žuvo laike didelio žemės drebėjimo, kaip neseniai žuvo keli miesteliai Sicilijoje. Pernai bandyta Gomoros miestą atkast ir

atrado suakmenėjusią vulkano lavą, kuria buvo tas miestas užpildas. Žydai tuomet manė, kad tai Dievas nuleido savo rustybę ir taip įrašė į savo raštus, kuriuos mės šiandien vadinam šventraščiu.

Redakcijos atsakymai.

Marksistui. — Labai neaiškiai perstatot dalyką. Kas buvo ir kas yra, viskas sumaišyta į krūvą. Netilps.

Z. M. S., apsigyvenusiam Kenoshaj, Wis. — Korrespondencijos sunaudot negalima, nes rašot apie miesto geografiją ir kartu peikiat kunigus ir raginat darbininkus prie susipratimo. Antsyk trijų dalykų niekas neaprašo. Jeigu rašot apie kunigus, tai nereikia maišyti miesto gatvių, medžių ir fabriko, o jeigu rašot apie miestą, netaisykit kunigų.

A. V. Vasnėliui. — Vaizdelį "Mėnesieną" gavome — bus all-right. Straipsnį "Lietuvių bažnyčios Amerikoje" kurį prisiuntė kelios savaitės atgal, taipgi talpinam šitam numerijė.

S. S. Kupčinskui. — Ačiū, bet apie Shenandoah'io lietuvių parapiją buvo jau plačiai dviejuose "Keleivio" numerijuose rašyta, ir tai tik dvi-tris savaitės atgal, ir rašyta buvo tas pats, ką dabar tamista rašot, todėl ir netaipinsim.

Iš ten pat. — Žinutė apie apvaikšiojimą gegužinės šventės Schenectadije jau pasenus, o prie to da perdaug rašoma apie ypatus. Netilps.

P. N-dui. — "Gyvenimo verpetai" tiks, eilutės gi netinka.

Pajieškojimai

Pajieškau brolio Viktoro Budelio, pirma buvo apie Luzerne, Pa. Liping kaimo, Leipung par. Suvalkų gub. Meldžiu atsišaukti.

A. Budelis.

Pajieškau pusseserės Onos Vainoraitės, p.eina iš Kauno gub., Saulių pav., Pajieškų par., Burbiškių sodž. ir Jurio Kazulko, tos pačios gub., Rokiskės par., Vižiečių sodž. Kas apie juos žinote arba jie patįs, teikites duoti žinią šio adresu:

Stanislovas Šakunas,

42 Easton ave., Hyde Park, Mass.

Pajieškau draugų Juozapo Kazlaucko, Kundrenėlių sodž., ir Kazimiero Dauko, Tatkonėlių sodž. Abu Skapiškio par.

REIKALINCAS

kepejas, kuris mokėty kepti barankas ir visokią duoną. Mokėtis lig \$18.00. Atsišaukit šio adresu:

M. MINOST.

Box 182, Mexico, Me. (19)

Reikalinga moteriškė

Prie namų darbo ir prižiūrėti dvejų vaikų. Atsišaukti galima per laisną ant tokio adreso:

F. NORKUS,

117 Ames st., Montello, Mass.

PARSIDUODA

KRIAUCIŲ DIRBTUVE

labai pigiai delto, kad as noriu į kita miestą persikelti. Vieta išdirbta gana gerai, nes jau keturi metai kaip šioj vietoj kriaučių amatu užsiimu. Šia vieta lietuviams tirtai apgyventa, todėl ir darbo yra užtekina.

Jei kas nori arčiau darsizinti, kreipkitės ant šio adreso:

Mr. P. A. Jokubauskas,

15 Harrison st., Cambridgeport, Mass. (19)

Namas ant pardavimo.

Parankioj vietoj East Lexington, Mass. šalia karo linijos, pasiduoda 9 raimo ir su maudyne, su miesto vandeniu namas už pigią kainą, nes savininkas išvažiuoja. Kreipkitės pas

J. D. SPENCER,

189 Mass. ave., E. Lexington Mass.

Atyda,

Parsiduoda geras naujas dviračis (Rise-bicycle), gaus už pigią prekią.

A. Kietis,

28 W. Broadway, So. Boston, Mass.

Parsiduoda rakandai.

Parsiduoda geri rakandai už gana prieinamą kainą. Kreipkitės šio adresu:

C. PRANIENE,

162 6-th st., SO. BOSTON, MASS.

Lietuvon Vaziuojantiem

Žinotina, jog laiks nuo laiko laivų kompanijos atpigina savo prekes ant greitų, reguliarių laivų, ir ant jų žmonės gali parvažiuot labai pigiai. Tie laivai isėina sekantiomis dienomis:

August (Rugsėjo) 3 ir 17,

September (Rugsėjo) 1 ir 15,

Kaštuoja iš New Yorko visa kelionė iki:

Eydikunų arba Tilzei \$35.00

Bajorų arba Klaipėdai \$35.50

Kauno arba Vilniaus \$38.00

Kadangi ant jų laivų daug žmonių važiuoja, tai užsisakikit vietas prisiųdami pinigų iš kalno. Mės rezervosim vietas, pastiksim ant stoties Bostone arba New Yorke, navesime pas konsulį, išsimisime pasportus ir galeste sau ramiai traukt į Tėvynę. Atminkit, tai nėra kokie skėdėnė laivai, kur žmonės su gyvuliais sykiu važiuoja, bet geri, greitai laivai.

"Keleivio" Agentura

28 W. Broadway Boston, Mass

NAUJA SPAUSTUVE

Įrengėme taip puikiai ir su naujausiais pagerinimais, kad joje atliekama dailiai, greitai ir už prieinamą kainą įvairių įvairiausių spaudos darbų, kaip va: draugijų konstitucijos, tikietus, programus teatrams ir baliams, visokius apgarsinimus, knygas ir t. t. Spalvotas darbas yra mūsų specialiskum.

Norintieji turėti rupestingai atliktą spaudos darbą, kaip iš dailės, taip ir iš kalbos puses, kreipkitės ypatingai ar laisku šio antraštu:

J. ILGADAS & P. GARMUS

1613 S. Halsted st., Chicago, Ill.

Draugysčių Reikalai

Dr-stė Lietuviška Tautiška Tėvynės Myletojų No. 1.

Town of Lake, Chicago, Ill.

ADMINISTRACIJA:

Prezidentas A. J. Bierzynskis,

4600 S. Paulina st.

Vice-prez. A. A. Pozska,

4603 So. Harmitage ave.

Prot. rašt. K. A. Ozapas,

4436 S. Wood st.

Turtų sekr. Leonginas Jaugilis,

4606 S. Paulina st.

Rasterius F. Jaugilis,

4606 S. Paulina st.

VYRAI!

Gera Naujiena

Puikų, naujausios mados

SIUTA

pasivume už

\$15.00.

Gražios, tvirtos suknios ir naujausios mados

KELINES

pasivume už \$3.00

Jeigu užsisakysit dabar rudeninį ploščių, tad \$25.00 vertės, pasivume už 15.00.

Tikras jūsų brolis lietuvis

Z. BUDRECKIS

222 Broadway

SO. BOSTON.

Vietinės žinios.

Kaip buvome jau pereinam numeriję rašę, iš 22 į 23 d. liepos Bostono uoste atsibuvo manievro.

Tuojaus, kaip tik sūtemo, visas jūrų pakraštis tapo užlietas prožektorių spinduliais ir apie 9 valandą buvo jau patęmtas laivynas, kuris artinosi prie miesto be žiburių.

Tame pat akies mirksniuje buvo duotas ženklas prie ginklo ir visi užėmė savo vietas ir laukė, kol bus ženklas atidaryti ugnį, kaip kad priešas būtų ištikro pavojingas.

Ir nepraėjo 15 minučių, o laivynas teoretiskai liko paskandintas netoli nuo Fort Heat, kurį norėjo atakuoti.

Tarp Bostono policijos viršininko O'Meara ir visuomenės eina didelė kova. Majoras Fitzgerald pareikalavo į Boston Common parką trijų policistų, nes vakarais visoki valkatos užkabina moteris. Tam pritarė laikraštija ir visuomenė. Bet O'Meara sako, kad jis policistų neduos, nes moterį užkabinti, tai nėra jokis prasidėjimas. Užtai moteris padavė gubernatoriui petičiją, prašydama policijos viršininką prasišalinti nuo vietos.

Pereitę nedėlioj So. Bostono lietuviai - inteligentai, skaitliu apie 30 žmonių, buvo išvaizdę ant Blue Hill, kur prie dainų, prakalbų ir įvairių žaislų, smagiai praleido visą dieną. Dainos ir žaislai patraukė daug kitatėčių, kurie susirinkę iš aplinkui labai gėrėjosi ir rankomis plojo.

Charlestowno valstijiniame kalejime susekta netikrų pinigų dirbtuvė. Patėmyta, kad kalejime atsirado daug neregų pusdolerių: išjieskta, iskratytą visas celes ir surasta dėžutė su pinigais, kuri kaliniai vartojo vietoj sidabro, ir formas pusdolerių liejimo.

Skaitytojų atyda

Meldžiame visų "Keleivio" skaitytojų, kurių prenumerata pasibaigė atnaujinti, kitaip busime priversti laikraštį sulaukyti.

"Keleivio" Administracija

PARSIDUODA
geri rakandai už pigią kainą. Kreipkitės šiuo adresu:
M. STANISLOVAITIENE,
257 W. 3rd st., So. Boston, Mass.

Jonas Kazlauskas

Parduoda SIFKORTES už pigiausią prekę ir ant GERIAUSIŲ ir GREIČIAUSIŲ LAIVŲ. Duoda rodą, kaip galima sugrįžti į tėvų lengvą būdą. Padaro devyniasis ir visokias popieras, pildytas per konsult. Su visminėmis reikalingomis šiuo adresu:

JONAS KAZLAUSKAS,
73 West st., New York, N. Y. (2)

Gera proga del visu.

Parsiduoda trys Salimai. Išmis eina gerai. 1-mas apgyvendintų vietų Lietuviai, lenkai, rusai ir kitų tautų \$3,500. 2-3-4-5-6-7-8-9-10-11-12-13-14-15-16-17-18-19-20-21-22-23-24-25-26-27-28-29-30-31-32-33-34-35-36-37-38-39-40-41-42-43-44-45-46-47-48-49-50-51-52-53-54-55-56-57-58-59-60-61-62-63-64-65-66-67-68-69-70-71-72-73-74-75-76-77-78-79-80-81-82-83-84-85-86-87-88-89-90-91-92-93-94-95-96-97-98-99-100-101-102-103-104-105-106-107-108-109-110-111-112-113-114-115-116-117-118-119-120-121-122-123-124-125-126-127-128-129-130-131-132-133-134-135-136-137-138-139-140-141-142-143-144-145-146-147-148-149-150-151-152-153-154-155-156-157-158-159-160-161-162-163-164-165-166-167-168-169-170-171-172-173-174-175-176-177-178-179-180-181-182-183-184-185-186-187-188-189-190-191-192-193-194-195-196-197-198-199-200-201-202-203-204-205-206-207-208-209-210-211-212-213-214-215-216-217-218-219-220-221-222-223-224-225-226-227-228-229-230-231-232-233-234-235-236-237-238-239-240-241-242-243-244-245-246-247-248-249-250-251-252-253-254-255-256-257-258-259-260-261-262-263-264-265-266-267-268-269-270-271-272-273-274-275-276-277-278-279-280-281-282-283-284-285-286-287-288-289-290-291-292-293-294-295-296-297-298-299-300-301-302-303-304-305-306-307-308-309-310-311-312-313-314-315-316-317-318-319-320-321-322-323-324-325-326-327-328-329-330-331-332-333-334-335-336-337-338-339-340-341-342-343-344-345-346-347-348-349-350-351-352-353-354-355-356-357-358-359-360-361-362-363-364-365-366-367-368-369-370-371-372-373-374-375-376-377-378-379-380-381-382-383-384-385-386-387-388-389-390-391-392-393-394-395-396-397-398-399-400-401-402-403-404-405-406-407-408-409-410-411-412-413-414-415-416-417-418-419-420-421-422-423-424-425-426-427-428-429-430-431-432-433-434-435-436-437-438-439-440-441-442-443-444-445-446-447-448-449-450-451-452-453-454-455-456-457-458-459-460-461-462-463-464-465-466-467-468-469-470-471-472-473-474-475-476-477-478-479-480-481-482-483-484-485-486-487-488-489-490-491-492-493-494-495-496-497-498-499-500-501-502-503-504-505-506-507-508-509-510-511-512-513-514-515-516-517-518-519-520-521-522-523-524-525-526-527-528-529-530-531-532-533-534-535-536-537-538-539-540-541-542-543-544-545-546-547-548-549-550-551-552-553-554-555-556-557-558-559-560-561-562-563-564-565-566-567-568-569-570-571-572-573-574-575-576-577-578-579-580-581-582-583-584-585-586-587-588-589-590-591-592-593-594-595-596-597-598-599-600-601-602-603-604-605-606-607-608-609-610-611-612-613-614-615-616-617-618-619-620-621-622-623-624-625-626-627-628-629-630-631-632-633-634-635-636-637-638-639-640-641-642-643-644-645-646-647-648-649-650-651-652-653-654-655-656-657-658-659-660-661-662-663-664-665-666-667-668-669-670-671-672-673-674-675-676-677-678-679-680-681-682-683-684-685-686-687-688-689-690-691-692-693-694-695-696-697-698-699-700-701-702-703-704-705-706-707-708-709-710-711-712-713-714-715-716-717-718-719-720-721-722-723-724-725-726-727-728-729-730-731-732-733-734-735-736-737-738-739-740-741-742-743-744-745-746-747-748-749-750-751-752-753-754-755-756-757-758-759-760-761-762-763-764-765-766-767-768-769-770-771-772-773-774-775-776-777-778-779-780-781-782-783-784-785-786-787-788-789-790-791-792-793-794-795-796-797-798-799-800-801-802-803-804-805-806-807-808-809-810-811-812-813-814-815-816-817-818-819-820-821-822-823-824-825-826-827-828-829-830-831-832-833-834-835-836-837-838-839-840-841-842-843-844-845-846-847-848-849-850-851-852-853-854-855-856-857-858-859-860-861-862-863-864-865-866-867-868-869-870-871-872-873-874-875-876-877-878-879-880-881-882-883-884-885-886-887-888-889-890-891-892-893-894-895-896-897-898-899-900-901-902-903-904-905-906-907-908-909-910-911-912-913-914-915-916-917-918-919-920-921-922-923-924-925-926-927-928-929-930-931-932-933-934-935-936-937-938-939-940-941-942-943-944-945-946-947-948-949-950-951-952-953-954-955-956-957-958-959-960-961-962-963-964-965-966-967-968-969-970-971-972-973-974-975-976-977-978-979-980-981-982-983-984-985-986-987-988-989-990-991-992-993-994-995-996-997-998-999-1000-1001-1002-1003-1004-1005-1006-1007-1008-1009-1010-1011-1012-1013-1014-1015-1016-1017-1018-1019-1020-1021-1022-1023-1024-1025-1026-1027-1028-1029-1030-1031-1032-1033-1034-1035-1036-1037-1038-1039-1040-1041-1042-1043-1044-1045-1046-1047-1048-1049-1050-1051-1052-1053-1054-1055-1056-1057-1058-1059-1060-1061-1062-1063-1064-1065-1066-1067-1068-1069-1070-1071-1072-1073-1074-1075-1076-1077-1078-1079-1080-1081-1082-1083-1084-1085-1086-1087-1088-1089-1090-1091-1092-1093-1094-1095-1096-1097-1098-1099-1100-1101-1102-1103-1104-1105-1106-1107-1108-1109-1110-1111-1112-1113-1114-1115-1116-1117-1118-1119-1120-1121-1122-1123-1124-1125-1126-1127-1128-1129-1130-1131-1132-1133-1134-1135-1136-1137-1138-1139-1140-1141-1142-1143-1144-1145-1146-1147-1148-1149-1150-1151-1152-1153-1154-1155-1156-1157-1158-1159-1160-1161-1162-1163-1164-1165-1166-1167-1168-1169-1170-1171-1172-1173-1174-1175-1176-1177-1178-1179-1180-1181-1182-1183-1184-1185-1186-1187-1188-1189-1190-1191-1192-1193-1194-1195-1196-1197-1198-1199-1200-1201-1202-1203-1204-1205-1206-1207-1208-1209-1210-1211-1212-1213-1214-1215-1216-1217-1218-1219-1220-1221-1222-1223-1224-1225-1226-1227-1228-1229-1230-1231-1232-1233-1234-1235-1236-1237-1238-1239-1240-1241-1242-1243-1244-1245-1246-1247-1248-1249-1250-1251-1252-1253-1254-1255-1256-1257-1258-1259-1260-1261-1262-1263-1264-1265-1266-1267-1268-1269-1270-1271-1272-1273-1274-1275-1276-1277-1278-1279-1280-1281-1282-1283-1284-1285-1286-1287-1288-1289-1290-1291-1292-1293-1294-1295-1296-1297-1298-1299-1300-1301-1302-1303-1304-1305-1306-1307-1308-1309-1310-1311-1312-1313-1314-1315-1316-1317-1318-1319-1320-1321-1322-1323-1324-1325-1326-1327-1328-1329-1330-1331-1332-1333-1334-1335-1336-1337-1338-1339-1340-1341-1342-1343-1344-1345-1346-1347-1348-1349-1350-1351-1352-1353-1354-1355-1356-1357-1358-1359-1360-1361-1362-1363-1364-1365-1366-1367-1368-1369-1370-1371-1372-1373-1374-1375-1376-1377-1378-1379-1380-1381-1382-1383-1384-1385-1386-1387-1388-1389-1390-1391-1392-1393-1394-1395-1396-1397-1398-1399-1400-1401-1402-1403-1404-1405-1406-1407-1408-1409-1410-1411-1412-1413-1414-1415-1416-1417-1418-1419-1420-1421-1422-1423-1424-1425-1426-1427-1428-1429-1430-1431-1432-1433-1434-1435-1436-1437-1438-1439-1440-1441-1442-1443-1444-1445-1446-1447-1448-1449-1450-1451-1452-1453-1454-1455-1456-1457-1458-1459-1460-1461-1462-1463-1464-1465-1466-1467-1468-1469-1470-1471-1472-1473-1474-1475-1476-1477-1478-1479-1480-1481-1482-1483-1484-1485-1486-1487-1488-1489-1490-1491-1492-1493-1494-1495-1496-1497-1498-1499-1500-1501-1502-1503-1504-1505-1506-1507-1508-1509-1510-1511-1512-1513-1514-1515-1516-1517-1518-1519-1520-1521-1522-1523-1524-1525-1526-1527-1528-1529-1530-1531-1532-1533-1534-1535-1536-1537-1538-1539-1540-1541-1542-1543-1544-1545-1546-1547-1548-1549-1550-1551-1552-1553-1554-1555-1556-1557-1558-1559-1560-1561-1562-1563-1564-1565-1566-1567-1568-1569-1570-1571-1572-1573-1574-1575-1576-1577-1578-1579-1580-1581-1582-1583-1584-1585-1586-1587-1588-1589-1590-1591-1592-1593-1594-1595-1596-1597-1598-1599-1600-1601-1602-1603-1604-1605-1606-1607-1608-1609-1610-1611-1612-1613-1614-1615-1616-1617-1618-1619-1620-1621-1622-1623-1624-1625-1626-1627-1628-1629-1630-1631-1632-1633-1634-1635-1636-1637-1638-1639-1640-1641-1642-1643-1644-1645-1646-1647-1648-1649-1650-1651-1652-1653-1654-1655-1656-1657-1658-1659-1660-1661-1662-1663-1664-1665-1666-1667-1668-1669-1670-1671-1672-1673-1674-1675-1676-1677-1678-1679-1680-1681-1682-1683-1684-1685-1686-1687-1688-1689-1690-1691-1692-1693-1694-1695-1696-1697-1698-1699-1700-1701-1702-1703-1704-1705-1706-1707-1708-1709-1710-1711-1712-1713-1714-1715-1716-1717-1718-1719-1720-1721-1722-1723-1724-1725-1726-1727-1728-1729-1730-1731-1732-1733-1734-1735-1736-1737-1738-1739-1740-1741-1742-1743-1744-1745-1746-1747-1748-1749-1750-1751-1752-1753-1754-1755-1756-1757-1758-1759-1760-1761-1762-1763-1764-1765-1766-1767-1768-1769-1770-1771-1772-1773-1774-1775-1776-1777-1778-1779-1780-1781-1782-1783-1784-1785-1786-1787-1788-1789-1790-1791-1792-1793-1794-1795-1796-1797-1798-1799-1800-1801-1802-1803-1804-1805-1806-1807-1808-1809-1810-1811-1812-1813-1814-1815-1816-1817-1818-1819-1820-1821-1822-1823-1824-1825-1826-1827-1828-1829-1830-1831-1832-1833-1834-1835-1836-1837-1838-1839-1840-1841-1842-1843-1844-1845-1846-1847-1848-1849-1850-1851-1852-1853-1854-1855-1856-1857-1858-1859-1860-1861-1862-1863-1864-1865-1866-1867-1868-1869-1870-1871-1872-1873-1874-1875-1876-1877-1878-1879-1880-1881-1882-1883-1884-1885-1886-1887-1888-1889-1890-1891-1892-1893-1894-1895-1896-1897-1898-1899-1900-1901-1902-1903-1904-1905-1906-1907-1908-1909-1910-1911-1912-1913-1914-1915-1916-1917-1918-1919-1920-1921-1922-1923-1924-1925-1926-1927-1928-1929-1930-1931-1932-1933-1934-1935-1936-1937-1938-1939-1940-1941-1942-1943-1944-1945-1946-1947-1948-1949-1950-1951-1952-1953-1954-1955-1956-1957-1958-1959-1960-1961-1962-1963-1964-1965-1966-1967-1968-1969-1970-1971-1972-1973-1974-1975-1976-1977-1978-1979-1980-1981-1982-1983-1984-1985-1986-1987-1988-1989-1990-1991-1992-1993-1994-1995-1996-1997-1998-1999-2000-2001-2002-2003-2004-2005-2006-2007-2008-2009-2010-2011-2012-2013-2014-2015-2016-2017-2018-2019-2020-2021-2022-2023-2024-2025-2026-2027-2028-2029-2030-2031-2032-2033-2034-2035-2036-2037-2038-2039-2040-2041-2042-2043-2044-2045-2046-2047-2048-2049-2050-2051-2052-2053-2054-2055-2056-2057-2058-2059-2060-2061-2062-2063-2064-2065-2066-2067-2068-2069-2070-2071-2072-2073-2074-2075-2076-2077-2078-2079-2080-2081-2082-2083-2084-2085-2086-2087-2088-2089-2090-2091-2092-2093-2094-2095-2096-2097-2098-2099-2100-2101-2102-2103-2104-2105-2106-2107-2108-2109-2110-2111-2112-2113-2114-2115-2116-2117-2118-2119-2120-2121-2122-2123-2124-2125-2126-2127-2128-2129-2130-2131-2132-2133-2134-2135-2136-2137-2138-2139-2140-2141-2142-2143-2144-2145-2146-2147-2148-2149-2150-2151-2152-2153-2154-2155-2156-2157-2158-2159-2160-2161-2162-2163-2164-2165-2166-2167-2168-2169-2170-2171-2172-2173-2174-2175-2176-2177-2178-2179-2180-2181-2182-2183-2184-2185-2186-2187-2188-2189-2190-2191-2192-2193-2194-2195-2196-2197-2198-2199-2200-2201-2202-2203-2204-2205-2206-2207-2208-2209-2210-2211-2212-2213-2214-2215-2216-2217-2218-2219-2220-2221-2222-2223-2224-2225-2226-2227-2228-2229-2230-2231-2232-2233-2234-2235-2236-2237-2238-2239-2240-2241-2242-2243-2244-2245-2246-2247-2248-2249-2250-2251-2252-2253-2254-2255-2256-2257-2258-2259-2260-2261-2262-2263-2264-2265-2266-2267-2268-2269-2270-2271-2272-2273-2274-2275-2276-2277-2278-2279-2280-2281-2282-2283-2284-2285-2286-2287-2288-2289-2290-2291-2292-2293-2294-2295-2296-2297-2298-2299-2300-2301-2302-2303-2304-2305-2306-2307-2308-2309-2310-2311-2312-2313-2314-2315-2316-2317-2318-2319-2320-2321-2322-2323-2324-2325-2326-2327-2328-2329-2330-2331-2332-2333-2334-2335-2336-2337-2338-2339-2340-2341-2342-2343-2344-2345-2346-2347-2348-2349-2350-2351-2352-2353-2354-2355-2356-2357-2358-2359-2360-2361-2362-2363-2364-2365-2366-2367-2368-2369-2370-2371-2372-2373-2374-2375-2376-2377-2378-2379-2380-2381-2382-2383-2384-2385-2386-2387-2388-2389-2390-2391-2392-2393-2394-2395-2396-2397-2398-2399-2400-2401-2402-2403-2404-2405-2406-2407-2408-2409-2410-2411-2412-2413-2414-2